

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 15. april 2026

Sak 2026/533 - Foreininga Nærbø Bedehus - org.nr. 983 912 087 - klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Renate Kristiansen og Joachim Amundsen Trana

Sakens bakgrunn

- (1) Foreininga Nærbø Bedehus (heretter «klager») søkte 14. juli 2025 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2024. Søknaden gjaldt et søknadsbeløp på 82 264 kroner etter dokumentert modell.
- (2) Lotteritilsynet avslo søknaden 16. desember 2025, med den begrunnelse at klager er et underledd og derfor ikke kan søke om merverdiavgiftskompensasjon på selvstendig grunnlag.
- (3) Klager påklaget vedtaket 30. desember 2025. Klager anfører at organisasjonen er en enkeltstående søker, og viser i den forbindelse til at virksomheten ikke er registrert med tilknytninger i verken Enhetsregisteret eller Frivillighetsregisteret. Det vises videre til at det er fire organisasjoner som driver virksomhet på Nærbø Bedehus, og at ingen av disse organisasjonene er registrert med tilknytninger i Enhetsregisteret. Organisasjonene (også omtalt som «Misjonsfelleskapa») driver virksomhet lokalt, men jobber også for å bringe evangeliet til andre folkegrupper. Det er her koblingen til sentralorganisasjonene kommer inn ved at lokale foreninger sender midler til sentralorganisasjonene, som driver misjon nasjonalt og internasjonalt. Det vises videre til at klager er huseier og driver av Nærbø Bedehus, og at organisasjonen ikke har egen virksomhet. Det er «Misjonsfelleskapa» og deres medlemmer som driver virksomhet på bedehuset, og leier lokalet til denne virksomheten. Medlemmene i «Misjonsfelleskapa» er også medlemmer i Foreininga Nærbø Bedehus. Organisasjonene utfyller hverandre ved at klager er huseier og de andre organisasjonene fyller huset med innhold. Det er i praksis samme folk, og på den måten dobbelt medlemskap. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (4) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 5. mars 2026 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

- (5) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften), som er opphevet, men som var gjeldende for søknadsrunden 2025.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

- (6) Det følger av forskriften § 4 første ledd at enkeltstående søkere og sentralledd som kommer inn under forskriften § 3 er søknadsberettigede. Søknadsberettigede kan velge å søke etter forenklet modell eller dokumentert modell. Underledd og aksjeselskap kan ikke søke på selvstendig grunnlag og må benytte søknadsmodellen som sentralleddet eller den enkeltstående organisasjon velger.
- (7) Sentralledd er en juridisk selvstendig enhet som organisatorisk eller gjennom vedtekter samordner regional- og/eller lokalledd med felles formål, jf. forskriften § 2 bokstav b.
- (8) Underledd er en samlebetegnelse for regional- og lokalledd, jf. forskriften § 2 bokstav e. Et regionalledd er en juridisk selvstendig enhet som organisatorisk eller gjennom vedtekter er tilknyttet et sentralledd, og som har ett eller flere lokalledd tilknyttet seg, jf. forskriften § 2 bokstav c. Lokalledd er en juridisk selvstendig enhet på lokalt plan som organisatorisk eller gjennom vedtekter har tilknytning til regional- og/eller sentralledd, jf. forskriften § 2 bokstav d.
- (9) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (10) Foreninga Nærbø Bedehus sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 16. desember 2025 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2024.
- (11) Underledd har ikke adgang til å søke om merverdiavgiftskompensasjon på selvstendig grunnlag, og må fremme søknaden gjennom et tilknyttet sentralledd, jf. forskriften § 4 første ledd. Regelverket åpner ikke for at det kan gjøres unntak fra dette kravet. Et underledd er en juridisk selvstendig enhet på lokalt plan som, organisatorisk eller gjennom vedtekter, har tilknytning til regional- og/eller sentralledd, jf. forskriften § 2 bokstav e, jf. § 2 bokstav d. Bakgrunnen for regelen er hensynet til en effektiv forvaltning av ordningen. Ved at sentralleddet samordner søknader fra underledd, kan Lotteritilsynet forholde seg til én samlet søknad i stedet for flere enkeltstående søknader.
- (12) Det følger av klagers vedtekter § 1 at foreningen blir drevet i fellesskap av «Misjonsfelleskapa», bestående av organisasjonene IMF/NOR Storsamling Nærbø, NMS Nærbø og Nærbø Misjonsforsamling. Disse organisasjonene er videre tilsluttet henholdsvis Indremisjonsforbundet og Normisjon, Det Norske Misjonsselskap og Nærbø Misjonsforsamling.
- (13) Det fremgår videre av vedtektene § 4 at alle som er medlemmer i minst ett av lokallagene på Nærbø til IMF/NOR Storsamling, NMS Nærbø og Nærbø Misjonsforsamling NLM, også blir registrert som medlemmer i Foreninga Nærbø Bedehus. I henhold til klagers vedtekter § 6 skal styret i foreningen ha fem medlemmer som blir valgt for to år av gangen. De fire eierne velger hvert sitt styremedlem med vararepresentant før årsmøtet for bedehuset. Klagers årsmøte velger ett styremedlem med vararepresentant. Videre følger det av vedtektene § 7 at dersom foreningen skulle opphøre, skal foreningens nettoformue deles mellom lokallagene tilhørende «misjonsfelleskapa».

- (14) Lotterinemnda vurderer at klager er en juridisk selvstendig enhet på lokalt plan, som både organisatorisk og gjennom vedtektene har tilknytning til medlemsorganisasjonene, bestående av IMF/Nor Storsamling Nærbø, NMS Nærbø og Nærbø Misjonsforsamling. Medlemsorganisasjonene har igjen tilknytning til sentralleddene Indremisjonsforbundet, Normisjon, Det Norske Misjonsselskap og Norsk Luthersk Misjonssamband. De fire medlemsorganisasjonene søker om kompensasjon gjennom sine respektive sentralledd. Klager er dermed tilknyttet de nevnte sentralleddene gjennom medlemsorganisasjonene. I henhold til klagers vedtekter kreves det videre at man er medlem av minst én av medlemsorganisasjonene for å kunne være medlem Foreninga Nærbø Bedehus. Hver medlemsorganisasjon velger også hvert sitt styremedlem til klagers styre. Klager er dermed et lokalledd og et underledd, jf. forskriften § 2 bokstav e, jf. § 2 bokstav d.
- (15) Klager kan dermed ikke søke om merverdiavgiftskompensasjon på selvstendig grunnlag, jf. forskriften § 4 første ledd.
- (16) Klager har vist til at verken foreningen eller noen av de andre organisasjonene i «Misjonsfelleskapa» er registrert med tilknytninger i Enhetsregisteret. Vurderingen av om en organisasjon er et underledd beror på en konkret vurdering av om organisasjonen har en organisatorisk eller vedtektsfestet tilknytning til et sentralledd. At klager og de øvrige organisasjonene i «Misjonsfelleskapa» ikke er registrert med noen tilknytninger i Enhetsregisteret, har ikke avgjørende betydning i denne sammenheng. Det er klagers ansvar å sørge for at vedtektene gir et riktig bilde av hvordan forholdene er i praksis.

Konklusjon

- (17) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur